

Den følgende Sag paa Dagsordenen var:

Anden Behandling af Forslag til Lov om Opførelse af nye Bygninger for Viborg Katedralskole samt Statsskolen i Randers m. m.

(Første Behandling findes i Tidenden Sp. 1721; Udvalgets Betænkning findes i Tillæg B. Sp. 4227).

Der var ikke stillet Ændringsforslag.

Lovforslagets Paragraffer og Spørgsmaalet om dets Overgang til tredje Behandling sattes til Forhandling under eet.

Ordføreren (Jensen-Grimsbjerg): Paa Udvalgets Vegne skal jeg tillade mig at anbefale det foreliggende Lovforslag til uforandret Vedtagelse.

Udvalget har set paa den store Udgift, som dette Lovforslag medfører, og det første, som Udvalget foretog sig, var derfor at undersøge de to gamle Skolers Tilstand, hvilket skete ved en Rejse til Viborg og Randers. Jeg skal henvise til de Udtalelser, som jeg fremsatte her i Salen ved første Behandling angaaende Skolernes Tilstand. Den Opfattelse, som jeg da gjorde gældende, fik Udvalget bekræftet ved dette Besøg i de to Byer. Der er med Hensyn til denne Sag et særligt Forhold, og det er dette, at der allerede for Aaret 1917—18 foreligger en Bevilling paa Tillægsbevillingsloven til Ombygning og Istandsættelse af de to Skoler, 60 000 Kr. til Viborg og 205 000 Kr. til Skolen i Randers. Men disse Beløb er regnede efter gamle Priser; med de nuværende Priser vilde det blive et langt større Beløb. Pengene er da heller ikke anvendte, der er ikke begyndt paa en saadan Ombygning og Istandsættelse, idet det Spørgsmaal kom frem, om det ikke var bedre at bygge nye Skoler. Udvalget maa erkende, at dette er bedre, thi det, der vilde komme ud af disse Skoler ved en saadan Istandsættelse, vilde alligevel ikke blive tilfredsstillende. Det vilde være en daarlig Anvendelse af Pengene. Og saa er der desuden det særlige Forhold med Hensyn til Skolen i Randers, at det er Byens, at de Penge, som Staten vilde anvende derpaa, paa et senere Tidspunkt vilde komme Byen til gode. Udvalget blev derfor ret hurtigt enigt om, at det rigtigste vilde være at bygge nye Skoler. Der kan jo ogsaa siges dertil, at naar Staten iværksætter saadanne store Arbejder, saa vil det give Arbejde til

mange i en Tid, hvor det private Byggeri nærmest er gaaet i Staa paa Grund af de dyre Priser.

Der var saa Anledning til at overveje, om det nu ogsaa var nødvendigt at anvende et saa stort Beløb, som der er Tale om, og det har man altsaa overvejet i Udvalget. Efter gamle Priser var det beregnet, at hver af disse Skoler vilde koste 665 000 Kr., og efter de nuværende Priser vil det blive 1 480 000 Kr., altsaa ca. 3 Mill. Kr. i alt. Naar man staar overfor en saa stor Udgift, er der Grund til at se paa Statens finansielle Stilling og til at tænke paa de store Skattelove, der ligger paa Rigsdagens Bord, samt til at tænke over vor Omsætning med Udlandet. I det Hæfte med handelsstatistiske Meddelelser, som er udkommet i Juli Maaned, opgives det, at vor Indførsel i Juni var 272 799 000 Kr. og vor Udførsel af indenlandsk Produktion 55 349 000 Kr., af udenlandsk Produktion 7 527 000 Kr. Dette giver et Minus for Juni Maaned paa 210 Mill. Kr. Der har altsaa været Anledning til at overveje, om der kunde spares noget, og det første, man har tænkt paa, var, om det var nødvendigt at bygge et saa stort Antal Klasseværelser som tænkt. Der er i begge Skolerne baade Mellemskole og Gymnasium, og det kunde vel tænkes, at Skolerne i Fremtiden kun blev Gymnasieskoler. Men deroverfor kan der siges, at naar det nu er rigtigt at bygge, er det naturligvis nødvendigt at bygge saa mange Klasseværelser, som er fornødne til de 2 Afdelinger, der er nu, og saa maa man vel ogsaa regne, at der fremtidig vil være Brug for det samme Antal Klasseværelser, selv om det muligvis skulde blive under andre Former, hvad vi jo for øvrigt intet ved om i Øjeblikket. Der maa altsaa være Plads til de to nuværende Afdelinger, men derfor er der jo ikke noget i Vejen for, at der kan tages et Sparehensyn. Der har i Udvalget været en Forhandling med den højtærede Minister og med Arkitekten, hvor dette Hensyn meget stærkt er blevet fremhævet, og efter denne Forhandling maa Udvalget formene, at der ved Planlæggelsen af de to Bygninger vil blive taget de videst mulige økonomiske Hensyn, saaledes at der ikke bruges Penge til noget unyttigt. Jeg skal nævne en Enkelt- heds, der har været fremme under disse Forhandlinger. Udvalget har ment, at Varmeanlægene burde anbringes under selve Hovedbygningerne i Stedet for som fra først af tænkt i en særlig Bygning. Udvalget mener nemlig, at dette vil være